

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

A bajai függetlenségi és 48-as párt hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: és Kiadóhivatal: Bende Imre-u. 3. sz. HIRDETÉSEK a szerkesztőségben és a kiadóhivatalban vétetnek fel.	Társ-szerkesztő: Wagner Antal	Laptulajd. és fel. szerkesztő: Dr. Valentin Emil	Főmunkatársak: Dr. Nyiraty János Dr. Fehérváry Dezső ügyvédek.	Előfizetési árak: Egész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára 4 fillér.
--	---	--	---	---

Közgyűlés.

Baja, 1910. szeptember 9.

Szeptember hó 7-én tartotta Baja város törvényhatósági bizottsága az első rendes közgyűlést amióta ifj. Szemző Gyula Baja város főispánja.

Megállapíthatjuk a főispánnak a közgyűlésen tanusított magaviseletéből és az állandó tanács javaslataiból, hogy a főispánnak nincsen érzéke megítélni az ellenzék szerepét, nincsen érzéke a közgyűlés méltóságának megóvásához és azt hiszi, hogy minden egyes cselekedetének rugója szükségképpen a pártállás. Jó volna, ha egy kicsit leckét venne nagybátyjától, báró Vojnits Istvántól, aki szintén erélyes ember volt mint főispán, tudott érvényt szerezni akaratának, de tudta, hogy az ellenzékkel szemben is vannak kötelességei. Ugy látszik, ezen kérdések legnagyobb részében is Szalay Frigyes urnak, a főispán nevelőjének a keze játszik közre és ha Baján is marostordai állapotok fognak bekövetkezni, azt első sorban Szalay ur tapintatos és bölcs viselkedése és tanácsai fogják előidézni.

Érdekes, hogy sem a főispán, de sem az összes hatalmi tényezők nem képesek megítélni helyzetüket.

Az ellenzék elvesztette a csatát a képviselőválasztáson (nem recriminálunk már, hogy milyen okokból) az egész országban többségre jutott a nemzeti munkapárt és természetesen ezzel megszilárdult a munkapárti kormány.

Ennek első következménye volt nálunk, amit egészen természetesnek találunk, hogy a tisztviselők a hatalomhoz húznak. Ez nemcsak nálunk van így, hanem másutt is az emberi természet alapszik.

Azon helyzet van tehát most nálunk, amely régente is volt, hogy a munkapárt a tisztviselők segítségével többségben van a törvényhatósági bizottságban.

Mint ahogy pedig az ellenzék objektíve és nobilesen viselkedik, a tisztviselők segítségével a munkapárt minden kérdésben szépen leszavazta az ellenzékét; a dolog természetéhez képest nem kellene mást csinálni, mint tisztességesen, békésen viselkedni és beláthatlan időnkig még ezek az urak is elvezethetik a

város sorsát, mert az ellenzék nem hogy nem akadékoskodik, hanem segít a közügyek ellátásában.

Amde úgy látjuk, hogy Szalay úrnak újabb érdemekre van szüksége és a közgyűlés sima lefolyása nem elegendő, hanem botrányok, veszekedések kellenek, mint a választásoknál, mert a botrányok rendezéséhez ő mesésen ért.

Nehezményezzük a következőket: A városi tanács a regále-bérlés dolgában kiküldte a pénzügyi hatóságokkal egyezkedni a hivatalos városi közegeken kívül Müller József és dr. Rajk Aladár bizottsági tagokat. Az állandó választmány, ahol már a főispán elnököl, (mint Túry Mátyás bizottsági tag magyarázta) Rajk Aladárt törölte. Az tökéletesen mellékes, hogy Rajk Aladár, vagy más bizottsági tag volt; tény az, hogy a városi tanács okosan úgy vélte a kérdést megoldani, hogy úgy egy a munkapárti, mint egy ellenzéki embert kér fel a bizottságba, minthogy fontos pénzkérdésről lévén szó, az egész közgyűlés megnyugszik ezen bizottság alkudozásaiban.

Nem, a főispánnak nem volt érzéke ehhez, vagy nevelőjeinek, vagy mindkettőnek és az állandó tanács Müller Józsefet hagyta benn egyedül, mint aki majd egyezkedik a pénzügyi hatóságokkal.

A másik eset, hogy a városi tanács az ipari ösztöndíjat odaitéli két iparosnak. Dacára annak, hogy az alapítólevél szerint a városi tanács van feljogosítva az ösztöndíjat odaitélni, ugyanazon városi tanács, mint állandó választmány azt ajánlja a közgyűlésnek, hogy változtassa meg a tanács javaslatát és adja oda az ösztöndíjat Ackermann Jánosnak, a nemzeti munkapárt egyik kortesének. A törvényhatósági bizottságnak ehhez joga nem volt. Nagyon sajnáljuk, hogy a tanács ebbe belement. A tanács helyes intézkedését az ellenzék is elfogadja, úgy tehát ha a tanács az igazságos álláspontot foglalja el, hat Szemző és 28 Szalai úr ellenére is keresztül viszi álláspontját; tehát nincs szüksége arra, hogy a főispáni dirigálásnak még akkor is alávesse magát, ha ezzel törvényteleniséget követ el, vagy blamirozza magát. Abszurdum volna a mi értelmes és jóindulatú tanácsunkat Szalai Frigyes úr gyámsága alá helyezni.

A harmadik, amit kifogásolunk az, hogy Szalay Frigyes ur oda áll a közgyűlési terem ajtaja elé és a kijövő munkapárti bizottsági tagoknak leckét ad, miért nem szólalnak fel ilyen és ilyen irányban a közgyűlésen?

Szalay ur szerint akkor is fel kell szállalni, ha az ellenzéknek igaza van hiszen e theoria mellett az ellenzéknek minden egyes kérdésnél fel kellene szállalnia, akár igaza van, akár nincs. Szalay ur szerint személyeskedni kell, sohasem szabad az ellenzéknek igazat adni.

Nem úgy tisztelt ur! Elég sajnós, hogy egy főispáni titkár még abba is beleavatkozik, hogy kinek és milyen irányban kellene felszállalnia és a törvényhatósági bizottságot dirigálni akarja a veszekedésre, mert a babérokat a személyeskedés és gabajodás terén aratta.

Baja város közgyűlései híresek voltak számos éven át arról, hogy úgy a kormánypárt, mint az ellenzék, akár 48-as, akár 67-es iparkodott előkelő, tisztességes, uri hangot és modort meghonosítani a közgyűlésen. Hiszen ez természetes is, a városnak nem az az érdeke, hogy az emberek személyeskedjenek és veszekedjenek, hanem hogy becsületesen, tisztességesen dolgozzanak.

A negyedik dolog ez már a főispán legsajátosabb egyéni ténykedése. Spitzer Zoltán hirlapíró egyik beszéd folyamán elkezd nevetni. A szónok figyelmezteti ezen körülményre a főispánt, hogy intézkedjék arról, hogy a szónok beszéde közben Spitzer ur ne nevetgéljen. (Spitzer azt mondja; hogy Túry urral összemosolygott és mi elhisszük.) Erre a főispán nevetni kezd és azt mondja, hogy neki a szónokot kellene rendre utasítani, mert egy hirlapírónak azt mondotta „fráter.“ Minthogy pedig a főispán nem volt képes a közgyűlési terem méltóságát megőrizni és tanácskozás higgadt menetét, ennek folytán vihar támadt és az ellenzék soraiból megfenyegették Spitzer urat, hogy majd kidobják a közgyűlési teremből.

A főispán megfogadta, hogy ő pártatlan elnöke lesz a törvényhatósági bizottságnak, ehelyett összevetet és ezáltal biztatja a személyeskedésre még a

kögyűléshez nem tartozó ujságíró is. Nagyon félünk, hogy ilyen eljárás mellett nálunk is a marostordai helyzet fog előállni és ne adja az Isten, de Szemző úr és Szalai úr gyámkodása alatt még megérhetjük, hogy az intelligens bajai törvényhatósági bizottságban botrányok és verekedések lesznek.

A közgyűlés lefolyását alant közöljük. Az első tárgy a polgármesteri jeientés volt, melyet szószerint közlünk:

Méltóságos Főispán úr!

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság!

A f. é május hó 12-én megtartott törvényhatósági közgyűlés óta lefolyt időszak közigazgatási állapotáról szóló jelentésemet van szerencsém a következőkben előadni:

A m. kir. honvédelmi miniszter úr f. é. augusztus hó 6-án 71700 sz. alatt táviratilag intézkedett a folyó évi fősorozások tényleges végrehajtása iránt.

Az illetékes tényezők hozzájárulásával megállapított újabb ujoncozási működési tervzetben a fősorozás végrehajtására határidőül f. é. szeptember hó 9 és 10-ik napjai tűzettek ki. Ezek a napokon a fősorozás meg is fog tartatni.

A m. kir. kereskedelmi miniszter úr a Déldunavidéki helyi érdekű vasut részvénytársaságnak kérelmére a m. kir. államvasutak Baja állomásától egyrészt a Duna folyóig, másrészt a Ferencz csatornáig tervezett összekötő vasutvonalok közigazgatási pótbéjárását f. é. június hó 15-ik napjára tűzte ki. A városi tanács a törvényhatóság képviselőiben a város polgármesterét, dr. Molnár Mihály rendőrkapitány, Rauschenberger Ferencz t. mérnök, Drescher Gyula, Hesser Gyula, Milkó Vilmos és dr. Valentin Emil bizottsági tag urakat küldötte ki.

A m. kir. pénzügyminiszterium f. é. június hó 18-án 40410 sz. alatt kelt rendeletével a város közönsége részéről beadott felebbezés folytán megváltoztatta a szegedi pénzügyigazgatóságnak azon határozatát, a melylyel a szegedi kereskedelmi és iparbank bajai fiókjának zete után kirott üzleti adók átutalását megfogadta. A pénzügyminiszter úr ezen rendelete folytán a szegedi kereskedelmi és iparban bajai fiókjának zete terhére Baja városnál az 1905—1909. évekre 5846 k. 55 f. üzleti adónak át-

utalás címén leendő szaporodásba hozatala egyidejűleg elrendeltetett.

Egyrészt a város közönsége, másrészt a kir. kincstár között az iskola állami kezelésbe leendő átvétele tárgyában létrejött szerződés folytán a Deák Ferencz és Szt. Antal utcák sarkán levő iskolaépület földszintjén elhelyezett belvárosi épületrész, továbbá a II. ker. Florián-u. 18. sz. alatt levő felsővárosi és a VII. ker Szt. Antal-u. 60. sz. alatt levő alsóvárosi iskola-épületek, úgyszintén az itt elsorolt iskolák összes tantermeiben és egyéb helyiségeiben s azonkívül az Erzsébet kir.-u. 76. sz. bérházban elhelyezett s az alsóvárosi iskolához tartozó tanteremben levő butor és tanfelszerelések leltár mellett az államnak átadattak.

A m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszter úr Tomcsányi Mariska tanítónőt a múlt tanév elején a bajai állami iskolánál 1 évre alkalmazta. Az állami iskolai gondnokság a nevezett tanítónő véglegesítése iránt kellő időben előterjesztést tett, azonban előterjesztése ez időszert elintéztést nem nyert. Miután a kiegészítő tanerő alkalmazása fontos pedagógiai érdek által indokolva volt, a városi tanács a nevezett tanítónő 1000 k. fizetését és 240 k. lakbérét f. é. december hó 31-ig az államosítási szerződés életbelépéséig folyóvá tette.

A kolera járvány hírére a hatóság megtette mindazon egészség rendőri intézkedéseket, a melyek a törvényben és a miniszteri rendeletekben elővannak irva s a melyek foganatosítását közegészségügyi indokok szükségessé tették.

A közegészségügyi bizottság ülésre hivatott össze s részletesen megállapította a kolera elleni védekezés módzatait. Intézkedett a kolerában megbetegedettek elhelyezésére vsnatkozólag.

Közegészségügyi viszonyaink a lefolyt idő alatt kedvezők voltak, s az előző hónapokhoz viszonyítva javulás volt észlelhető. A heveny fertőző betegségek esetében észleltettek s a hónapok óta észlelt enyhe kanyaró járvány teljesen megszűnt.

A lefolyt időszak alatt a rendőrkapitánysághoz helyben elkövetett 95 és vidéken elkövetett 87 büntetendő cselekményről érkezett feljelentés és megkeresés. A tettesek a helyben elkövetett 3

és vidéken elkövetett 22 eset kivételével ismeretesekek és az eljárás folyamatban van. Közigazgatási elbánás alá került 96 egyén, ebből a járásbírósnak átadatott 11 és eltoloncoltatott 10 egyén, s a többen az elzárás büntetése végre hajtattott.

A közpénztárak rendszeres vizsgálata azok kifogástalan kezeléséről nyújtott meggyőződést. A közpénztárak zárlatainak eredményéről szóló kimutatást 1. alatt a városi zálogintézet augusztus havi forgalmáról szóló kimutatást, 2/. alatt és a városi tisztviselők tevékenységéről szóló kimutatást, 3/. alatt csatoltan kérem a Tek. törvényhatósági bizottságot, hogy jelentésemet tudomásul venni méltóztassék.

(Folyt. köv.)

Felhívás

az iparos és kereskedő tanonciskolai beiratásokra.

Az 1884. évi XVII. törvénycikk 62. és 157. §-ai 40 koronától 400 koronáig terjedhető pénzbírság büntetése alatt köteleessé teszik a tanonctartó főnököknek, hogy tanulóikat a kereskedő, illetve iparostanonciskola pontos látogatására szorítsák. **Ennek alapján felhívom a kereskedő, illetve iparos urakat, hogy tanulóikat szeptember 10-től 15-ig beirassák.** A beírást a belvárosi tanonciskola helyiségében 5—7 óráig délután eszközölöm. Megjegyzem, hogy a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszteriumnak 1907. évi rendelete értelmében, »az utolsó beíratási naptól számított egy héten belül a beírt tanulók névjegyzékét a fölöttes hatósághoz beterjeszteni, köteleességem.« Ennek folytán az iratkozásra később jelentkező tanulók főnökei ellen a kihágási eljárás azonnal megindítandó. A késő iratkozás, valamint a tanítási órákon való késő megjelenés, igazolatlan mulasztás. **A tanítás szeptember 16-án veszi kezdetét.** Ezen ideig mindenki beiratkozzék, mert a tanítási idő alatt (4—7-ig) senkit be nem irok; senki a tanítást rendetlen jelentkezésével nem zavarhatja. Tanítási díj címén a kereskedőtanulók fél évre 6, az iparostanulók egész évre 2 koronát kötelesek a beírásnál lefizetni. Végül megemlítem, hogy a tanonctartó főnök urak kívánalmait az iskolalátogatás idejének megállapításánál lehetőleg figyelembe vehessem, kívánatos, ha személyesen jönnek tanulóikkal a beíráshoz.

Bácsbodrog vármegye iparoktatási Szakfelügyelőségének 69. számú intézvénye értelmében »az iparostanonciskolai Szervezet« rendelkezéseinek pontos betartása mellett az 1910/1911. iskolaévtől a **rajzosztályokat** a következő módon osztjuk be.

1. **Építő iparosok** (ács, kőműves, kőfa-

Az állandóan melegítő

„METEOR“
KÁLYHÁK

a legjobb és leg-
tökéletesebbek!

Kevés fűtőanyag, nagy fűtő-
képesség!

Minden tüzelőanyagra és minden fűtési célra alkalmasak!
Kapható úgy egyszerűbb, mint diszesebb kivitelben!
Eddig 600.000 darab van forgalomban. Minden eredeti „Meteor“ kettős csillag védjeggyel van ellátva.
Óvakodjanak tehát az értéktelen utánzattól!

Eredeti METEOR kályhák Baján csakis:

Drescher Gyula

kereskedésében kaphatók.

ragó, cserepező) november hó 1-től március hó 1-ig szombaton d. e. 8—11 óráig rajzolnak. Ezen iparostanulók kivételesen a közismereti órákra is télen járnak.

2. **Faiparosok** (asztalos, bognár, kádár, kocsigyártó) szerdán a haladók, szombaton a kezdők rajzolnak mindenkor 4—7-ig.

3. **Fémiparosok** (lakatos, bádigos, kovács, órás, mechanikus, mérlegkészítő) hétfőn a haladó, szombaton a kezdő tanulók rajzolnak 4—7-ig.

4. **Diszitő és vegyes osztály** (cukrász, fényképész, ékszerész, szövő, mázoló, szíjgyártó, szobafestő, könyvkötő, üveges, aranyműves, nyomdász, mézesbábos ruhafestő, kefék, kalapos, kárpitós, kályhás) csütörtökön a haladók 4—7-ig, vasárnap d. e. 8—11-ig a kezdők rajzolnak.

5. **Ruházati ipar** (szabó, szűrszabó, cipész, papucsos, csizmadia, cipőfelsőrész-készítő) szombaton 1—4-ig a haladók, vasárnap d. e. 8—11-ig a kezdők rajzolnak.

A föl nem említett iparok tanoncait menthetem csak fel a rajztanulás alól. (21. §.)

A tanulók utólag egyik osztályból a másikba nem iratkozhatnak át! Jó előre felhívtam a tanulók figyelmét azon körülményre, hogy a mult iskolai évben tanonc-munka kiállítást rendezünk. Az iparos mestereket kértem, hogy tanulóikat a szép cél érdekében támogatni és bennök a nemes versengést fölkelteni sziveskedjenek. Sajnosan kellett tapasztalnom, hogy mestereink (pedig Bpsten rendezendő kiállításról volt szó!) igen csekély mértékben tanusítottak oly érdeklődést, amit joggal várhatnánk tőlük. Ily körülmények között az iskola igazgatósága meddő munkát végez legszébb vállalkozásainak kitűzésében. Ismételten kérem a tanonctartó gazdákat, hogy jövőben az iskola és műhely közös céljait egyesült erővel támogatni sziveskedjenek.

Az iparos-tanonciskolai »Otthon« ismét folytatja működését, midőn ezen körülményről értesitem, egyben kérem a főnök urakat, hogy gondjaikra bizott ifjúságra hatni és őket lehetőleg teljes számban való jelentkezésre bírni sziveskednének. Azt hiszem, működésünk eléggé ismert már. Érdemes a támogatásra, mert az értelem további fejlesztésén kívül, a napjainkban mindinkább hanyatló, vallás-erköcsi, hazafias érzület ápolását és a becsületudásra való szoktatást tűzte ki legfőbb célul a vezetésem alatt álló »Otthon.«

Őszinte örömmel jelzem, hogy a »Délmagyarországi Közművelődési Egyesület« adományából 400 koronát érő ingyen könyvtárunk van. Már fél éve lelkes szeretettel használják tanulóink a könyveket; kérem a főnök urakat ezuttal is, hogy a kiváltott könyvek tisztántartására és megbecsülésére tanulóinkat figyelmeztetni el ne mulasszák. Az »Otthon« tagjai semmi néven nevezendő díjat nem fizetnek, sőt az alapszabály 3. §-a értelmében a szegénysorsu, szorgalmas és jó magaviseletű tanulókat (tagokat) a téli időben ruházattal, avagy pénzzel segítjük. Erre a célra eddig gyűjtöttünk 71 K 51 fillért. Ez képezi azon szerény alapot, mellyel a Segélyező-Egyesület megalakult. Bármily csekélynek látjuk is az eredményt, még sem kicsinyelhető. A forrás fölbuggyant, esermellyé való nevelése a mi gondunk immár. Bizalommal fordulok ismét a hazafias, egyben szociális érdeket szolgáló intézmény erköcsi és anyagi támogatása céljából a hozzánk legközelebb állókhoz: Városunk derék iparosaihoz.

Vágó Rezső
igazgató.

Telefonhírek.

Budapest, 1910. szeptember 6

Országos politika.

A nyári pihenő után, újból megkezd néhány nap mulva ülésezését a költségvetés tárgyalásával a magyar parlament, mert a kormány indennitást kérni nem akar. Októberben a delegáció kezdi meg ülésezését.

Mint beavatott forrásból értesülünk a kormány a Bosznia anektálása miatt felmerült költségekre szükséges 560 millió korona kölcsönt nem a francia, hanem az osztrák pénzpiacon szerzi be.

A kolera.

A budapesti tisztí orvosnak jelentést tettek, hogy a Kmetty-u. 22. sz. alatt lakó Tóthné nevű asszony koleragyanus tünetek között megbetegedett. A tisztí orvos tényleg koleragyanus tüneteket konstataált, mire Tóthnét beszállította a szt. Gellért-kórházba.

NAPIHIREK.

A bajai főispán.

A fővárosi lapok és több vidéki lap is hetek óta számos cikket közöl ifjabb Szemző Gyula bajai főispán erőszakoskodásairól. Mi tervszerűen és állandóan mellőztük ezen cikkek reprodukálását. Tettük ezt és tesszük azért, mivel a fővárosi lapok által közölt dolgok nem politikai természetűek, hanem a főispán egyéni dolgait tárgyalják. Természetesen, ha mi rólunk lenne szó, a bajai nemzeti munkapárt lapja lerántana bennünket a sárga földig.

Dacára tehát azon durva személyeskedő harcmodornak, melyet a munkapárt organuma Baján meghonosít; mi a személyeskedés terére nem lépünk, hanem ugyanazt követeljük a főispántól, a mit mi tettünk a támadásokkal szemben. Elvárjuk, hogy a sajtópört azonnal foganatba tegye sértői ellen. Egyszersmint minthogy mi őt választási visszaélésekkel vádoltuk; felszólítjuk, hogy mi ellenünk is a sajtópört indítsa meg.

A Lökertben vasárnap délután 2 órától alkonyatig rendes céllövészet, díjtekvés, zene, este társasvacsera és tánc lesz, melyre a tagok ezúton tisztelettel meghívtnak.

Becsületbiróság Topolyán. Uborka szezonban jól esik néha egy kis humor. Ezért közöljük a következő becsület-birósági döntést: Alulírott becsületbirák 1907. évi május hó 5-én elégtételadás és vevésre képtelennek ítéltük Schwarcz Simon topolyai lakos fűszerkereskedőt, akinek üzlete a becsületbiró-

ság nagytekintélyű elnökének, Goldfáden Jakab úrnak a szomszédságában van. A nevezett, nyomban a becsületbirósági ítélet kihirdetése után, arra a vakmerőségre vetemedett, hogy megkérte a becsületbiróság elnökének a leányát s miután elutasították, bosszúból Goldfáden Jakabot kistájgerolta s most már mint nagykereskedő hencceg. A nagyközönségre bizzuk, hogy egy ilyen, becsületéből általunk hivatalosan megfosztott egyén, akinek ítéletünk alapján, már rég a tulvilágon kellene lennie, büntetlen garázdálkodhatik-e becsületbiráink tönkretételén? Teljes tisztelettel: Aláírások.

A »Casino« vendéglő nyári helyiségében naponta Petrovác Béla zenekara zene-estélyt tart.

Tisztelettel

Preimájer Pál

Casino vendéglős.

Segédszerkesztő:

FODOR KÁROLY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma: 101

Táncitanítás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek szives tudomására hozni, hogy folyó évi szeptember hó 12-én, hétfőn

Táncanfolyamot

nyitok Baján, az Ipartestület dísztermében. Beiratkozni és jelentkezni lehet az Ipartestület szolgájanál.

Kérve a nagyérdemű közönség szives pártfogását, vagyok

mély tisztelettel

Klein Adolf,

okleveles táncitanító.

A Szeremlei-utcában levő 67. számú

H Á Z,

mely öt lakásból áll, előnyös fizetési feltételek mellett szabadkézből eladó.

özv. Bernschütz Józsefné.

Pályázati hirdetmény.

A bajai ipartestület elnöksége az ipartestület székházán eszközöndő cserepező munkálatokra pályázatot hirdet. A pályázatok legkésőbb f. évi szeptember hó 11-én délelőtt 10 óráig az ipartestület hivatalába nyujtandók be, ahol a munkálatokra vonatkozó feltételek is megtudhatók.

BORSZÉKI

az ásványvizek királya, angolkór és vérszegénység ellen páratlan gyógyszer. Mint üdítő és hűsítő ital a legelső minden vizek között.

Kapható Baján:

ifj. Cserba György

fűszer- és ásványvizkereskedőnél, s minden kávéházban és vendéglőben,

Hirdetések

felvétetnek a
kiadóhivatalban.

Wieni sürgöny!

Zseb-gyújtó-
készülékünk

„Cäsar“

bevezetésére elhatároztuk magunkat minden más reklám helyett 15.000 darabot gyári áron elárusítani és a következő leszállított árban kaphatók:

1 drb 3 k. helyett csak 2 kor., 3 drb 4-50 k. 6 darab 8 korona, 12 darab 14 korona utánvétellel.

Kiárusítás után e reklámárak újra a régi árakra lesznek emelve. »CÄSAR« a világ legjobb zseb-gyújtó-készüléke. Egy nyomásra rögtön világosság és tűz! Sohasem mond csütörtököt! Nincs benne villamos elem! Kicsérélhető gyújtócső évekig eltart!

Oszt. magy. Union vállalkozás
pat. találmányok részére
Wien, V., Wiedner főutca 104

Birtokeladás.

Baranya legtermékenyebb részén, kedvező fizetési feltételek mellett eladó:

65 hold elsőrendű egyenes vagy sík fekvésű szántó, 8 hold kaszáló, egy szilárd anyagból épült 34 öl hosszú lakóházzal, istálló, pajta, kukoricagóré; az épületek 2 hold területen vannak; 20 drb marhalegeltetési jog a közös legelőből és 100 drb sertéslegeltetési jog.

Eladja:

Zalai Adolf

Szentlőrinczi (Baranyamegye) téglagyáros.

A Szegedi Kereskedelmi és Iparbank bajai fiókjának

(Drescher Gyula-féle házban)

elsőrendű feltételek mellett nyújt

jelzálogkölcsonöket

földekre 10-től 65 évig terjedhető annuitásokkal, vagy tiszta kamatozású alapon. A kölcsönök lebonyolítása simán, gyorsan, a legmérsékeltebb költségekkel és a felek iránti legmesszebb menő előzékenységgel történik.

Hölgyek

legolcsóbban és legcélszerűbben szerezhetik be ruhaszükségletüket

Fenyvesi Sarolta divatterméből

Őszi kosztümök 40 koronától feljebb, bluzok, aljak, pongyolák, alkalmi és estélyi ruhák, hosszú és rövid köpenyek, téli kabátok és bundák, gyermek ruhák és felöltők, készen kaphatók és készítésre elvállaltatnak.

— Gyászruhák nagy választékban. —

**Saját készítményű reform-
fűzők 10 K-tól feljebb**
kaphatók.

UJ!

UJ!

UJ!

Végre megoldódott

hogy a francia szabású **toldott** (zwickel) **fűzők**, melynek szabása elől sima, egyenes, **karcsú** és **kényelmessé** teszi a **test** formáját. A hölgyközönség saját érdekét érinti egy próba kiseriet vételkötelezettség nélkül. Egyedüli lerakat a

Versenyáruházban.

Vidékre bérmentve szállítok, csak kérem a biztos schluss-bőséget értelmesen kiírni. Az ár-különbözet: 40%-kal olcsóbb mint máshol.

Továbbá ajánlom dúsan felszerelt **úri-, női-gyermek-divat, kötött, szövött, pipere, játékok, látszer és kötszer árúraktáramat.**

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve
vagyok tisztelettel

MITTLER S.

Első Bajai Versenyáruháza.

Szépség és üde arcszín

a legrövidebb idő alatt biztosan elérhető az általánosan ismert s legjobb hírnévnek örvendő

Olinkievich-féle „KRISTALIN“

készítmények használata által. Nem tartalmaznak sem zsir, sem stearin, vagy más, az arcbőrre káros hatással bíró anyagot és épp ezért a nap bármely szakában használható. Az összes »Kristalin« készítmények növénynedvek kivonatát tartalmazzák, ennek folytán a bőr rövid használat után vakítóan megfehérül, üdévé válik, szeplőt és májfoltot pedig teljesen eltünteti. Olinkievich KRISTALIN-FOGKRÉM fehér színű és ugyancsak növénynedvek kivonatából lesz előállítva, nem tartalmaz szappannemű anyagot és így, használat után nem hagy semmiféle kellemetlen ízt hátra.

	krém	—	—	1.— K
Olinkievich	szappan	—	—	1.— K
KRISTALIN	puder	—	—	1.— K
	Tubus fogkrém	—	—	50 K

Egyedüli beszerzési forrás:

Olinkievich Kristalin Budapest, VIII. ker.
Baross-utca 91.

Eladó egy nagyobb ház a Belvárosban.

Bővebb felvilágosítást ad a szerkesztőség.

Ellátás.

Egy magános urinő a legkedvezőbb feltételek mellett egy magános urinőt, vagy egy iskolás lányt teljes ellátásra felvesz. Cim: Árpád utca 3. szám.

Gróf Battyhányi-utca 13 ik számú házban 3 szobás, tágas, zárt folyosóval, konyhával, éléskamrával, külön mosókonyhával és padlással bíró

utcai lakás

november hó 1-ére kiadó.

Az érdeklődők felvilágosítást nyerhetnek

Dr. NYIRATY JÁNOS

ügyvédi irodájában.

Csak »SICULIA« névvel ellátott üvegek valódiak.

A málnási SICULIA forrásvíz

a sós savanyúvizek királya.

Sziklarétegeken átfurt ártézi-forrás. A gyomorégést rögtön megszünteti. Páratlan étvágygerjesztő. Azonnal ható különlegesség a gége, tüdő, torok, gyomor, vese, hólyaghurutos bántalmak ellen.

Korányi, Kétly, Tauszk, Rigler tanár
urak szakvéleményei a MÁLNÁSI

SICULIA

forrást a kontinens legdusabb természetes alkalikus sós savanyúviznek minősítik.

Főraktár Baja és vidéke részére: **STAMPFL JENŐ** fűszerkereskedésében.

Ugyszintén minden bel- és külföldi ásványvizek legelőnyösebb árakon kaphatók. — Telefon 81. szám.